

Så här kommer det gemensamma köket och vardagsrummet se ut i HSB Living Lab, där hyresgästerna flyttar in våren 2016.

”Vi bygger HSB Living Lab för att kunna experimentera med olika tekniker och material i samspel med de boende.”

SANNA EDLING,
PROJEKTLEDARE

Vaddå Living Lab?

På senare tid har allt fler Living Labs poppat upp runt om i världen. De flyttar forskningen från labbet, ut i verkligheten. I praktiken betyder det att innovationer testas och utvecklas samtidigt som människor använder dem. HSB Living Lab är unikt eftersom forskningen äger rum hemma hos de boende som lever sina liv precis som vanligt. Hittills har living labs varit forskningsmiljöer som människor flyttar in i under en begränsad tid.

Det kommer inte att sitta en forskare i vardagsrumssoffan hemma hos HSB Living Labs trettioåttio hyresgäster. Däremot kommer det finnas ungefär 4 000 sensorer runt om i byggnaden som mäter allt från koldioxidhalten i luften till hyresgästernas varmvattenanvändning. I det här experimenthuset ska HSB tillsammans med forskare och en rad samarbetspartnertar reda på hur framtidsmänniskan kan bygga och bo på ett sätt som är hållbart och tar hänsyn till jordens begränsade resurser.

– Vi bygger HSB Living Lab för att kunna experimentera med olika tekniker och material i samspel med de boende, säger Sanna Edling, projekt-

ledare för HSB Living Lab. Huset blir flexibelt. Det innebär till exempel att fasaden lätt kan bytas ut och att de boende får prova olika ytskikt och tekniker i hemmet. På så vis kan vi testa egenskaperna hos olika material och ta reda på sådant som hur vi lagar mat i framtiden.

När de första hyresgästerna flyttar in våren 2016 ska de testa innovationer som kan minska framtidsmänniskans resursförbrukning. Intill lägenheterna kommer man att utveckla klädskap som fräschar upp smutstvätten utan vatten och i stället för tvättpelare byggs en tvättstudio. Tanken är att de boende ska tvätta tillsammans och kanske till och med dela maskin i en studio som är mer som en mötesplats än en tvättstuga. Enligt forskarna kan det motverka ofrivillig ensamhet samtidigt

Köket, där mat kommer att lagas på nya sätt.

Fasaden kommer lätt kunna bytas ut- så att man kan testa olika ytskikt.

”Jag testar gärna nya tekniker”

Hallå där **Hedvig Pollak**, student på **Chalmers** och intresserad av att flytta in i **HSB Living Lab**.

Forskare, studenter och doktorander ska bo i HSB Living Labs 29 lägenheter. Än så länge är det inte klart vilka det blir.

Varför vill du bo där?

– Det skulle vara spännande att bo mitt i ett framtidsprojekt. Jag tycker hållbarhetsfrågorna är viktiga och är gärna med och testar nya tekniker. Sedan är det ett plus att huset byggs alldeles intill Chalmers campus där jag spenderar nästan all min tid. Jag läser första året till civilingenjör i kemiteknik och är helt uppslukad av studentlivet.

Hur blir det med privatlivet om man bor i ett levande labb?

– Det är ingen fara eftersom de boendes integritet alltid är i fokus. Allt som händer i lägenheterna checkas av med hyresgästerna först och den data som samlas in hanteras på ett säkert sätt. Information om hur jag återvinner mitt avfall och hur länge jag duschar har jag inga problem att bidra med!

som det är resurseffektivt.

– Vi vill hitta innovationerna som gör det lätt för de boende att inte slösa med exempelvis vatten och energi, säger Greg Morrison, professor på avdelningen Bygg- och miljöteknik på teknikhögskolan Chalmers. Hyresgästerna ska leva sina liv precis som vanligt. Hela poängen är att tekniken och bostaden ska stötta en hållbar livsstil.

ITIO ÅR SKA HSB LIVING LAB stå mitt på Chalmers campus i Göteborg. Allt började med att HSB ville veta mer om framtidens boende och bestämde sig för att bygga ett experimenthus tillsammans med bland andra Chalmers.

I dag är allt från arkitekter till teknikkonsulter och badrumstillverkare

med i projektet. HSB Living Lab ska sätta tänderna i alla områden som handlar om hållbarhet och boende.

– Hela poängen är att våra innovationer ska resultera i konkreta lösningar som många kan ha nytta av. Vi får aldrig fastna i teststadiet. Det är kostsamt att bygga och bostadsrätten är köparens kanske största investering i livet. Enligt Sanna Edling vill varken HSB eller köparen laborera med den investeringen. Hon tror att det kan vara en förklaring till att det tar tid för byggbranschen att plocka upp nya innovationer.

– HSB Living Lab blir en efterlängtd platform där vi kan testa oss fram och våga ta risker. Nu ska vi ta reda på hur våra barn och barnbarn kommer att leva sina liv. ➡

LIVING LAB I DETALJ

FLEXIBEL TAKLÖSNING
SOLENERGI M.M.

LÄS MER
OM LIVING LAB
PÅ HSB.SE

TEKNIKUTRYMME

FRAMTIDENS
TVÄTT-STUDIO

För att kunna tvätta tillsammans eller dela maskin i en studio som fungerar som en mötesplats.

PRIVAT
UTRYMME
med sovplats,
toalett och
liten kokvrå.

GEMENSAMT
UTRYMME
med sällskapsrum,
badrum, förvaring
med mera.

VERKSTAD

PRIVATA
LÄGENHETER
Traditionella
lägenheter med
sovrums, badrum
och kök.

GEMENSAM
ODLING

ILLUSTRATION TENGBOOM

NASA HSB LIVING LAB

RYMDFARKOST eller bostadshus spelar ingen roll. I båda fallen måste boendet fungera trots knappa resurser. Det är en insikt som har fått Nasas rymdforskare att intressera sig för HSB Living Lab. För innan en flera år lång rymdresa till Mars är genomförbar måste rymdforskarna lösa vardagsproblem som hur astronauterna får rena kläder

utan vatten och hur de ska ta hand om sitt avfall.

Vissa av svaren hittar de i HSB Living Lab medan vi jordbor kan lära oss av astronauterna. Nasa har exempelvis utvecklat ett system som automatiskt suger upp och tar tillvara duschvatten. Det kan bli en oundgänglig innovation i framtidens hem - när vatten är guld värt.

AKTÖRER BAKOM HSB LIVING LAB

HSB, Chalmers och Johanneberg Science Park är huvudpartners i projektet.

Peab, Bengt Dahlgren, Göteborg Energi, Electrolux, Tengbom, Tieto och Vedum är övriga partners.